

KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA

Odbor životního prostředí

Žižkova 57, 587 33 Jihlava, Česká republika

Pracoviště: Seifertova 24, Jihlava

Dle rozdělovníku

Váš dopis

Číslo jednací
KUJI 73211/2012
OZP 1452/2012/Vac/5

Vyřizuje/telefon
Mgr. Dana Vacková, 564 602 508
vackova.d@kr-vysocina.cz

V Jihlavě dne
1.11. 2012

Veřejná vyhláška Opatření obecné povahy

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí, jako věcně i místně příslušný orgán ochrany přírody a krajiny podle ustanovení § 29 odst. 1) a § 67 odst. 1) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, podle ustanovení § 171 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a ustanovení § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), **v souladu s ustanovením § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. c) a na základě § 56 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny** vydává toto opatření obecné povahy:

Povoluje se výjimka ze zákazů stanovených § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, konkrétně **ze zákazu škodlivého zasahování do přirozeného vývoje, poškozování užívaných sídel a rušení zvláště chráněného živočicha rorýse obecného (*Apus apus*) při opravách a úpravách vnějšího pláště budov**, např. zateplováním, novými omítkami, dále při zásazích spojených s uzavíráním (v současnosti rorýsům přístupných) ventilačních průduchů a navazujících dutin v podstřeší nebo ve střešních konstrukcích budov.

Výjimka se povoluje vlastníkům budov o třech a více nadzemních podlažích s ventilačními průduchy ve střešní konstrukci a v atikách, které v současnosti umožňují zahrnout rorýsům obecným a to v k. ú. **Třebíč, Týn u Třebíče, Podklášteří, Říčov, Hrotovice, Jaroměřice nad Rokytnou, Rouchovany, Stařeč, Okříšky, Budišov, Vladislav, Dukovany, Dalešice, Rudíkov, Trnava u Třebíče, Opatov na Moravě, Myslibořice, Valeč u Hrotovic, Šebkovice, Kojetice na Moravě, Předín a Přibyslavice nad Jihlavou.**

Výjimka je vázána dodržením následujících podmínek:

1. budou zachovány hnízdní příležitosti pro rorýse obecné takto:

- a) Všechny v současnosti přístupné ventilační průduchy v částech budov v úrovni střešní konstrukce – prostoru mezi horní hranou oken v posledním nadzemním podlaží budovy a pláštěm střechy/svrchním okrajem budovy (dále jen „atika“) zůstanou zachovány a v plném rozsahu zůstane zachován i průchod do navazujících odvětrávacích prostor (dutin). Rozměr ventilačních průduchů musí být zachován nebo, je-li upravován, pak musí mít průduchy buď průměr alespoň 7 cm nebo rozměry 3,5 cm na výšku a 7 cm na šířku. V případě instalace plastových ochranných mřížek na ventilační průduchy v atikách budou odstraněny lamely ve spodní části každé mřížky min. do 2/3 otvoru.
  - b) Bude zajištěna potřebná úprava ventilačních průduchů v atikách. Spodní okraj každého takového průduchu a následný průchod do navazujících odvětrávaných prostor (dutin) musí být dostatečně drsný z důvodu umožnění zachycení a prostupnosti pro jedince rorýse obecného (zdrsněním či použitím drsného materiálu).
  - c) Alternativně (v případě nutnosti úplného uzavření ventilačních průduchů), bude na stejné budově zajištěno vytvoření náhradních hnízdních příležitostí (instalace prefabrikátů či speciálních budek pro rorýse obecné) v počtu odpovídajícím původně pro rorýse přístupným ventilačním průduchům.
2. V případě, že budou práce z objektivních důvodů prováděny v období hnízdění rorýsů, tj. od 20. dubna do 10. srpna, budou nejpozději do konce dubna a zároveň alespoň 5 dní před započítáním a po celou dobu stavby dočasně jednosměrnými uzávěry uzavřeny větrací otvory pod střechou domu tak, aby v nich nemohli rorýsi zahnízdit a naopak aby mohli všichni živočichové, kteří se případně v dutině zdržují, otvory opustit (shora nad otvory uchycenou sítí). Po ukončení prací budou jednosměrné uzávěry odstraněny a hnízdiště nahrazena některým ze způsobů uvedených v bodě 1.

Odůvodnění

Účelem tohoto opatření je zajistit adekvátní ochranu hnízdní populace zvláště chráněného druhu živočicha – rorýse obecného při rekonstrukcích budov v k. ú. Třebíč, Týn u Třebíče, Podklášteří, Říčov, Hrotovice, Jaroměřice nad Rokýtnou, Rouchovany, Stařeč, Okříšky, Budišov, Vladislav, Dukovany, Dalešice, Rudíkov, Trnava u Třebíče, Opatov na Moravě, Myslibořice, Valeč u Hrotovic, Šebkovic, Kojetice na Moravě, Předín a Přibyslavice nad Jihlavou ve správním obvodu Kraje Vysočina. Opatření obecné povahy je vydáváno pro 22 katastrálních území ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Třebíč, v nichž se vyskytují vícepatrové domy a je reálná možnost zásahu do přirozeného vývoje rorýsů obecných při jejich rekonstrukcích.

Rorýs obecný je zvláště chráněný živočich v kategorii ohrožený dle § 48 zákona o ochraně přírody a krajiny a vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, v pozdějších zněních. Tímto opatřením obecné povahy jsou upravována práva a povinnosti při provádění rekonstrukcí budov se zachovalými ventilačními průduchy v podstřeší nebo ve střešních konstrukcích budov, v kterých rorýsi obecní hnízdí a které bývají často uzavírány a rorýsům obecným je tak znemožněno úspěšné hnízdění na jejich tradičních hnízdištích. Rekonstrukce budov lze považovat za soubor činností, které vedou nebo by mohly vést k ohrožení tohoto druhu na bytí nebo k jeho degeneraci, narušení rozmnožovacích schopností druhu či zániku populace druhu ve smyslu § 5 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Dle § 50 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny není kromě jiného dovoleno poškozovat užívaná sídla zvláště chráněných živočichů (zde ventilační průduchy). Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí (dále jen „krajský úřad“) vydával v uplynulých letech na žádost řady subjektů rozhodnutí dle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, jimiž povoloval výjimku ze zákazů u zvláště chráněného živočicha rorýse obecného.

Za účelem snížení administrativní zátěže a sjednocení podmínek pro různé potenciální žadatele využil krajský úřad pravomoci, kterou mu svěčila novela zákona o ochraně přírody a krajiny účinná od 1. 12. 2009, a rozhodl se výjimku povolit pro blíže nespecifikovaný okruh osob opatřením obecné povahy. Navíc orgán ochrany přírody nemusí mít vždy k dispozici dostačující informace o hnízdním výskytu rorýse obecného tak, aby si mohl udělat objektivní úsudek ve vazbě na potřebu zachování příznivého stavu populace tohoto druhu z hlediska ochrany v okamžiku, kdy se práce na rekonstrukci domu aktuálně připravují nebo již začaly. Z důvodu předběžné opatrnosti je pak toto opatření obecné povahy jediným možným a okamžitým řešením, protože individuální správní řízení neumožňují v případě potřeby reagovat dostatečně rychle.

Rorýs obecný je druhem se specifickými nároky a s velmi silnou vazbou na tradiční, dlouhodobě a opakovaně využívané hnízdiště (zde ventilační průduchy v atikách domů). Uzavření ventilačních průduchů by s ohledem na zcela specifické nároky rorýsů obecných zásadně omezilo možnosti jejich dalšího hnízdění a udržení stavu populace. Vzhledem k vysokému tempu rekonstrukčních prací probíhajících plošně na celém území České republiky jsou popsány zásahy ohroženy nejen lokální populace, ale v konečném důsledku populace celorepublikové. Z tohoto důvodu je nutné stávající větrací otvory zachovat nebo odpovídajícím způsobem nahradit. Opatření obecné povahy umožní efektivně chránit hnízdní populaci rorýse obecného, aniž by konkrétní požadavky znamenaly z hlediska rekonstrukcí budov zásadní praktická či ekonomická omezení. Vzhledem k biologii tohoto druhu (rorýs udržuje hnízdní dutiny v čistotě, jeho paraziti jsou na člověka nepřenosní, ventilační průduchy v atikách nejsou spojeny s obytnými prostory atd.) zároveň nedojde k navýšení případných hygienických rizik.

Obdobně jako v dříve vedených řízeních o výjimce posuzoval krajský úřad existenci veřejného zájmu nutného pro udělení výjimky. Rekonstrukce domů ve většině případů spojené se zateplováním jsou veřejným zájmem, protože vedou k úspoře energie, a z toho pak vyplývají příznivé důsledky nesporného významu pro životní prostředí. Neexistuje jiné uspokojivé řešení, jediná alternativa by byla příslušné domy nerekonstruovat, což není žádoucí z pohledu veřejného zájmu.

Rozsah činností a podmínky, které jsou předmětem tohoto opatření, byl stanoven tak, aby povolené zásahy přinesly co největší efekt při současné minimalizaci úrovně škodlivého dopadu na populaci rorýse obecného. Při stanovení podmínek respektuje krajský úřad metodický pokyn Ministerstva životního prostředí 8/2009, k postupu orgánů ochrany přírody při zajišťování ochrany hnízdní populace rorýse obecného (*Apus apus*) podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Podle metodického pokynu je především třeba stanovit dvě základní ochranné podmínky, a to podmínku, která řeší práce v hnízdním období, a podmínku zachování hnízdních příležitostí. V případě nezbytnosti provádění prací v době hnízdění (přibližně od 20. dubna do 10. srpna běžného roku) je třeba s předstihem zamezit možnosti zahnízdění rorýsů ve větracích otvorech v daném roce a naopak umožnit vylétnout živočichům, kteří případně dutiny využívají (např. netopýři, vrabci a další). Pokud by totiž rorýsi v daném roce zahnízdili a byli poté pracemi rušeni, následkem by mohl být úhyn nevzletných mláďat nebo i dospělých samic sedících na hnízdě. Proto správní orgán stanovuje podmínku 2. Uzavření ventilačních průduchů natrvalo by s ohledem na zcela specifické nároky rorýsů obecných zásadně omezilo možnosti jejich dalšího hnízdění a udržení stavu populace, proto správní orgán požaduje zachování hnízdních možností a v podmínkách uvádí, jak by měly otvory vypadat, aby byly pro rorýse využitelné. V metodickém pokynu Ministerstva životního prostředí 8/2009 jsou i dále rozvedeny úvahy pro udělení výjimky, se kterými se krajský úřad ztotožňuje.

Vlastní technické provedení úprav průduchů v atikách či náhradních hnízdních příležitostech řeší toto opatření jen rámcově, je tedy nezbytné, aby technické provedení zapracoval projektant do stavební dokumentace (a způsobem zohledňujícím i další faktory). Přitom je však třeba

respektovat doporučení uvedená na webových stránkách www.rorysi.cz (odkaz uveden také na www.mzp.cz).

Pro ostatní případy výjimek ze zákazů u rorýse obecného, na které se toto opatření obecné povahy nevztahuje, budou i nadále vydávána samostatná rozhodnutí na základě žádosti.

Dne 5. 9. 2012 krajský úřad oznámil veřejnou vyhláškou návrh opatření obecné povahy a vyzval k uplatnění připomínek a námitek, přičemž v souladu s § 172 odst. 1 a 5 správního řádu v návaznosti na § 39 odst. 1 správního řádu stanovil krajský úřad pro uplatnění připomínek a námitek lhůtu do 30 dnů ode dne vyvěšení. Oznámení o návrhu opatření obecné povahy byla vyvěšena na úřední desce krajského úřadu a na úředních deskách příslušných obcí nejpozději 25. 9. 2012 po dobu nejméně 15 dní. Krajský úřad ve stanovené lhůtě neobdržel žádné námítky a připomínky. Opatření obecné povahy se v souladu s § 173 správního řádu zveřejňuje vyvěšením na úřední desce krajského úřadu a rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup. Současně jej krajský úřad zaslal příslušným obcím, které v souladu s ustanovením § 173 správního řádu opatření obecné povahy rovněž zveřejní na úřední desce svého úřadu, a to nejméně po dobu 15 dnů.

Poučení

Proti tomuto opatření podle § 173 odst. 2 správního řádu nelze podat opravný prostředek. Jeho soulad s právními předpisy lze podle ustanovení § 174 odst. 2 správního řádu posoudit v přezkumném řízení, které může být zahájeno nejpozději do tří let od účinnosti opatření. V souladu s ustanovením § 173 odst. 1 správního řádu nabude opatření obecné povahy účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky na úřední desce krajského úřadu.

Otisk úředního razítka

Mgr. Dana Vacková, v. r.
úředník odboru životního prostředí

Toto opatření obecné povahy musí být vyvěšeno na úředních deskách příslušných obecních úřadů a krajského úřadu po dobu 15 dnů.

Rozdělovník:

Datovou schránkou – k vyvěšení na úřední desce

1. Město Třebíč
2. Město Hrotovice
3. Město Jaroměřice nad Rokýtnou
4. Městys Stařeč
5. Městys Okříšky
6. Městys Budišov
7. Městys Vladislav
8. Městys Dalešice
9. Městys Opatov
10. Obec Dukovany
11. Obec Rouchovany
12. Obec Rudíkov
13. Obec Trnava
14. Obec Myslbořice
15. Obec Valeč
16. Obec Šebkovice
17. Obec Kojetice
18. Obec Předín
19. Obec Přibyslavice

Krajský úřad Kraje Vysočina – k vyvěšení na úřední desce – zde